

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

(01-06-2025)

Η σημερινή Κυριακή, έβδομη από του Πάσχα, αγαπητοί μου αδελφοί είναι αφιερωμένη στους Αγίους 318 Πατέρες της Α' Οικουμενικής Συνόδου, που συνήλθε στη Νίκαια της Βιθυνίας το 325 μ.Χ. Η Σύνοδος αυτή καταδίκασε την αίρεση του Αρειανισμού και θέσπισε τα πρώτα άρθρα του Συμβόλου της Πίστεως, το οποίο περιέχει συνοπτικά τα κύρια σημεία της δογματικής διδασκαλίας της Εκκλησίας. Μάλιστα, φέτος, συμπληρώνονται 1.700 χρόνια από την σύγκληση της.

Γιατί, όμως, τιμούμε τους Πατέρες και έχουν τόσο ξεχωριστή θέση; Σύμφωνα, με τον Απόστολο Παύλο, στην Εκκλησία υπάρχει διάκριση χαρισμάτων. Άλλοι είναι διδάσκαλοι, άλλοι προφήτες και διάφορα άλλα. Όλα αυτά τα χαρίσματα αποσκοπούν στην «οικοδομή του σώματος του Χριστού». Έτσι, και στους Αγίους Πατέρες και Διδασκάλους συνενώθηκαν δύο εξαιρετικής σημασίας λειτουργήματα-χαρίσματα. Τα λειτουργήματα αυτά είναι: α) του Ποιμένα-λειτουργού, που αναγεννά και κατευθύνει πνευματικά τους πιστούς μέσω των Αγίων Μυστηρίων και του κηρύγματος του Ευαγγελίου και β) του Διδασκάλου-θεολόγου, που έχει το ειδικό χάρισμα να διδάσκει και να ερμηνεύει στους πιστούς την αλήθεια του Θεού και να αντιμετωπίζει τις διάφορες θεολογικές κρίσεις στην Εκκλησία.

Με τον θεόπνευστο λόγο τους και με την καθοδήγηση του Αγίου Πνεύματος αποκρυστάλλωσαν την βασική δογματική διδασκαλία της Εκκλησίας και έθεσαν τα όρια της αληθινής και υγιούς Πίστεως έναντι της νοθευμένης και κακοδόξου. Ουσιαστικά, με τον λόγο τους και την γραφή τους δεν παρουσίασαν κάποια διαφορετική αλήθεια ή έναν διαφορετικό Χριστό από αυτόν που παρουσιάζεται στην Αγία Γραφή και στην Παράδοση αλλά διασαφηνίζουν και ερμηνεύουν Αγιοπνευματικά τις αλήθειες αυτές «προς καταρτισμό των αγίων», δηλαδή για την πνευματική πρόοδο των πιστών στην ορθή πίστη και την εν Χριστώ ζωή.

Μία τέτοια αιρετική διδασκαλία ήταν και αυτή του Αρείου. Συγκεκριμένα, ο Άρειος με τη διδασκαλία του αρνούνταν ουσιαστικά την θεότητα του Χριστού καθώς τον θεωρούσε κτίσμα και όχι Θεό. Οι Άγιοι Πατέρες κατέδειξαν και υπερασπίστηκαν την ορθή πίστη, όπως προκύπτει μέσα από τα λόγια του ίδιου του Χριστού που διαβάζουμε στα Ευαγγέλια, ότι δηλαδή ο Ιησούς Χριστός είναι ο σαρκωθείς Υιός και Λόγος του Θεού, που έπαθε και Αναστήθηκε για την σωτηρία του κόσμου. Αυτή την σωτηρία

αλήθεια την διατύπωσαν στο γνωστό μας Σύμβολο της Πίστεως όπου ομολογούμε με έμφαση ότι ο Ιησούς Χριστός είναι «*φῶς εκ φωτός, Θεός ἀληθινός ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ*», ότι δεν είναι κτίσμα, «*τόν ἐκ τοῦ Πατρός γεννηθέντα πρό πάντων τῶν αἰώνων... γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί...*» και ότι υπήρχε πάντα μαζί με τον Πατέρα.

Επιπλέον, εκτός από την ορθή πίστη οι Άγιοι Πατέρες διαφύλαξαν και την ενότητα της Εκκλησίας, μιας που η κάθε αίρεση γίνεται αφορμή διάσπασης των πιστών. Προϋπόθεση για την ενότητα των πιστών αποτελεί η ενότητα στην πίστη και η επενέργεια του Αγίου Πνεύματος, όπως θα δούμε και θα ζήσουμε την ερχόμενη Κυριακή της Πεντηκοστής. Την ενότητα αυτή μας καλεί η Εκκλησία να την διατηρήσουμε, στη Θεία Λειτουργία, κάθε φορά πριν πάμε να κοινωνήσουμε με την αίτηση «*την ενότητα της Πίστεως και την κοινωνία του Αγίου Πνεύματος*». Αν δεν υπάρχει ενότητα πίστεως, δεν υπάρχει και σωτηρία αφού αν δεν αναγνωρίζουμε τον Ιησού Χριστό ως αληθινό Θεό δεν μπορούμε να σωθούμε και να συμμετέχουμε στο Κοινό Ποτήριο.

Όλες αυτές οι αλήθειες, και κυρίως ό,τι αφορά στο πρόσωπο του Χριστού, περιέχονται στην Προσευχή του Κυρίου προς τον Θεό Πατέρα, το βράδυ του Μυστικού Δείπνου, την οποία, όπως μας την παρέδωσε ο Ευαγγελιστής Ιωάννης, διαβάσαμε σήμερα κατά τη Θεία Λειτουργία. «*Πάτερ*», προσεύχεται, «*δόξασε τον Υιό σου*», εννοώντας την τριήμερο Ανάστασή Του, «*για να σε δοξάσει κι εκείνος και να δώσει ζωή αιώνιο σε κάθε άνθρωπο...*». «*Γιατί αυτή είναι η αιώνιος ζωή*», συνεχίζει, «*το να γνωρίζουν οι άνθρωποι εσένα, τον μόνο αληθινό Θεό, και τον Ιησού Χριστό, που εσύ απέστειλες στον κόσμο... και τώρα δόξασέ με, με την δόξα που είχα μαζί σου, πριν ακόμα τη δημιουργία του κόσμου. Φανέρωσα το όνομά σου στους ανθρώπους... και γνώρισαν ότι αληθινά είμαι Υιός σου και πίστεψαν ότι εσύ με απέστειλες*». Γι' αυτό και παρακαλεί τον Θεό Πατέρα να διαφυλάξει ενωμένους τους μαθητές Του, και κατ' επέκταση όλους όσους πίστεψαν σε Αυτόν: «*δεν ζητάω για τον κόσμο, αλλά για αυτούς που μου έδωσες... Πάτερ αγιε, διαφύλαξε αυτούς με τη δύναμη του ονόματός σου, το οποίο μου έδωσες, ώστε να είναι ένα, όπως κι εμείς είμαστε ένα*».

Αυτή την εμπιστοσύνη προς τον Θεό, την ομόνοια ως προς την πίστη και την ενότητα εν Χριστώ μας διδάσκουν σήμερα τόσο ο ίδιος ο Κύριος όσο και οι άγιοι Πατέρες που εορτάζουμε. Και για να γίνει πράξη η ενότητα στη ζωή μας, σύμφωνα με την προσευχή του Ιησού, οφείλουμε να γνωρίσουμε τις αλήθειες της πίστεώς μας, να μελετάμε τον λόγο του Θεού και την

διδασκαλία της Εκκλησίας, να προσευχόμαστε στον Θεό να μας σκεπάζει με την φωτιστική και αγιαστική δύναμη του Αγίου Πνεύματος.

Αδελφοί μου, η Εκκλησία σήμερα μας καλεί να γευθούμε το πνευματικό κλίμα των φωτισμένων αυτών Διδασκάλων, να γνωρίσουμε την γενναιοψυχία τους και την ευγένειά τους, να αφουγκραστούμε την αγωνία τους για την αλήθεια και την σωτηρία του κόσμου αλλά και να διδαχθούμε από τον τρόπο που αντιμετώπιζαν τις αιρετικές διδασκαλίες και τους εκπροσώπους τους καθώς και το πως δημιουργούσαν νέους όρους στη θεολογία και διεύρυναν την διδασκαλία της Πίστεως μας, πάντοτε με τον φωτισμό του Αγίου Πνεύματος αφού φρόντιζαν πρώτα να καθарίσουν τις ψυχές τους από τα πάθη. Έτσι και εμείς ας ακολουθήσουμε τα ίχνη τους, μένοντας μακριά από ψευδοδισκάλους και άλλους προβατόσχημους λύκους που προσπαθούν με όμορφα και κούφια λόγια να παρασύρουν τους πιστούς μακριά από την Ορθόδοξη Πίστη, μιμούμενοι το αγωνιστικό τους φρόνημα μακριά από συμβιβασμούς και υποχωρήσεις και την ασκητική τους ζωή. «Στήκετε και κρατήτε τὰς παραδόσεις ἅς ἐδιδάχθητε». Αμήν!

π. Βασίλειος Καπρινώτης